

Het gerundium

Wanneer in het Latijn de infinitivus onderwerp of lijdend voorwerp is, geeft dat geen problemen. Je gebruikt gewoon die infinitivus. Voorbeeld:

- ridere bonum est. Lachen is goed.
- Volo ridere. Ik wil lachen.

In alle andere gevallen, dus in bijwoordelijke (abl, dat., acc. na ad), bijvoeglijke (gen.) bepalingen, gebruikt men het gerundium. Dit is een onzijdig zelfstandig naamwoord van de 2^e declinatie, gemaakt van het werkwoord met actieve betekenis. Het gerundium kent alleen een enkelvoud.

Vorming:

Stam + (e) + nd - uitgang

Nom. -----

Gen. laudandi van het prijzen

Dat. monendo aan/voor het waarschuwen

Acc. regendum het besturen

abl. audiendo/capiendo door/met/vanaf het horen/nemen

Gebruik.

Het gerundium wordt alleen volgens strakke regels gebruikt.

Genitivus:

1. na substantiva: ars scribendi - de kunst van het schrijven
2. na adiectiva begerig (cupidus), ervaren (peritus) en gedachtig (memor). Cupidus canendi sum. Ik verlang te zingen.
3. **Vóór** causa en gratia: om, wegens. Canendi causa venio. Ik kom om te jagen

Dativus:

1. hoofzakelijk in vaste uitdrukkingen: solvendo esse. Ik ben tot betalen in staat.
2. na studere, operam dare. Studeo canendo. Ik leg me toe op het zingen
3. na praeesse (aan het hoofd staan van) praeficere (aan het hoofd stellen van): pugnando praesum. ik sta aan het hoofd van het vechten.
4. na adiectiva als geschikt (aptus) en nuttig (utilis). Locus aptus pugnando est. De plek is geschikt om te vechten.

Accusativus:

1. alleen na ad. Venio ad canendum. Ik kom om te zingen.

Ablativus:

1. Als het aangeeft het middel waarmee, of de manier waarop. Canendo gaudeo. Door te zingen ben ik blij.
2. Na de voorzetsels ab, de, ex, in: De canendo narro. Ik vertel over het zingen.

N.B.

1. Bij het gerundium kan alleen een lijdend voorwerp indien het gerundium in de gen., of abl. gebruikt wordt **zonder** voorzetsel: Te videndo gaudeo. Ik ben blij door jou te zien.
2. Het gerundium houdt zijn eigen naamval. Captivis parcendo eos amicos facit. Door de krijgsgevangenen te sparen maakt hij hen tot vrienden.